

מדוע אני זקוקה לגירושין יהודיים?

שאלות ותשובות בנושא
גירושין עבור נשים יהודיות

Jwic
...ending violence
against women

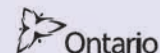
flew Family Law
Education for Women
Women's Right to Know

fodf Femmes ontariennes et
droit de la famille
Le droit de savoir

flew Family Law
Education for Women
Women's Right to Know

fodf Femmes ontariennes et
droit de la famille
Le droit de savoir

Funded by: / Financé par:

"הדעות המובעות בחומרים אלה הינן של FLEW ו-
JWIC בלבד ואינן משקפות בהכרח את דעת המדינה."

Jwic

...ending violence
against women

www.jwicanada.com

לשם מה חוברת זו?

אם הינך אישה יהודיה ואת נמצאת בתהליך של גירושין או שוקלת גירושין, בחוברת זו יש מידע שאת צריכה לדעת. ייתכן שאינך תופסת זאת אולם השגת גירושין יהודיים (גט) יש לה חשיבות רבה בין שאת דתית ובין שאינך דתית.

לפי החוק האזרחי, את או בעלך רשאים להגיש בקשה לגירושין. לפי ההלכה היהודית, רק בעלך יכול להתחיל את התהליך המוביל לגירושין יהודיים (גט). כדי שהגט יהא בר-תוקף, בעלך חייב לתת את הגט מרצון ואת חייבת לקבל את הגט מרצון, לפעמים השגת גט עלולה להיות מאתגרת. חוברת זו מיועדת לספק לך מידע בסיסי בנוגע להשגת גירושין יהודיים וגירושין אזרחיים במחוז אונטריו.

חוברת זו פותחה ונכתבה על ידי ועדת מומחים בהנהגת ארגון ה'ג'ואיש ווימן אינטרנשיונל אופ קנדה' (JWIC). JWIC הוא ארגון מתנדבים המסור להפסקת אלימות נגד נשים, באמצעות חינוך, מודעות והגנה בנוגע לכל הסוגיות המשפיעות על הבטיחות ועל הביטחון של נשים ושל ילדיהן. www.jwicanada.com

הפקת חוברת זו התאפשרה על ידי 'השכלה לנשים בנושא חוק המשפחה' (Education for Women – FLEW) מיזם ממומן על ידי ממשלת אונטריו. מטרת FLEW היא לספק מידע לנשים על זכויותיהן לפי חוק המשפחה באונטריו. FLEW הפיק חומר גם בנושאים הבאים: יישוב אלטרנטיבי של מחלוקת; משמורת ונגישות; הגנת הילד; תמיכה בילד; החוק הפלילי וחוק המשפחה; חוזים בענייני משפחה; בורות לפי חוק המשפחה; סוגיות חוק המשפחה למהגר, לפליט ולנשים ללא מעמד; נישואין וגירושין; מציאת סיוע משפטי בחוק המשפחה; חלוקת רכוש ותמיכה בבן/בת זוג. למידע לגבי חומר זמין בשפות אחרות ומערכים, אנא, בקרי באתרים: www.undroitdefamille.ca www.onefamilylaw.ca

מקורות

- בית הדין של בית המשפט לגירושין יהודיים בטורונטו, רבי מרדכי אוקס (Ochs) (גט שהוצא על ידי בית הדין של בית המשפט לגירושין יהודיים בטורונטו הוא גט מוכר בכל העולם)
416.781.9676
- בית דין של האסיפה הרבנית (מחוז אונטריו), רבי סטיבן זלצמן
416.635.5340 x 302
- בית הדין הרפורמי, רבי מיכל שקל
416.849.1004
- 'הקואליציה של נשים יהודיות למען הגט' (אונטריו) למידע וסיוע:
416.849.3135
- שירות הפנייה לעורכי דין
1.900.565.4577
- המשפחה היהודית והילד של טורונטו רבתי
416.638.7800
- שירות למשפחה היהודית לונדון
519.673.3310
- שירות למשפחה היהודית אוטאוה
613.722.2225
- שירות למשפחה היהודית, המילטון
905.627.9922
- שירות מידע יהודי טורונטו
416.635.5600
- קרן יהודית להלוואה ללא ריבית, קאסה
416.635.1217
- 'ג'ואיש ווימן אינטרנשיונל אופ קנדה' (JWIC) www.jwicanada.com
416.630.9313
- חוברות מידע משפטי של FLEW
א: www.onefamilylaw.ca
www.undroitdefamille.ca

שימי לב:

מידע זה אינו עצה ואינו תחליף לייצוג משפטי. למידע נוסף על FLEW אנא בקרי באתר www.onefamilylaw.ca.

מהם גירושין יהודיים?

- גירושין יהודיים נקראים גט.
- גט הוא מסמך השם קץ לנישואין יהודיים.
- לפי ההלכה היהודית, הגבר חייב לתת את הגט והאישה רשאית לקבל אותו. שניהם חייבים לעשות זאת מרצון.

מי צריך גירושין יהודיים (גט)?

- לפי ההלכה היהודית, כל יהודי/ה נשוי/נשואה ליהודי/ה אחרת צריך גירושין יהודיים.
- הגירושין היהודיים נפרדים מן הגירושין האזרחיים (גירושין על פי החוק הקנדי).

מדוע אני צריכה גירושין יהודיים (גט)?

- כדי לסיים רשמית את הנישואין היהודיים.
- גט יאפשר לך להיפגש עם בני זוג ולהינשא. שוב במסגרת הדת היהודית,
- מעמדך כגרושה/יוכר על ידי מדינת ישראל ועל ידי כל קהילה יהודית.

מה אם לא התחתנתי בנישואין יהודיים דתיים?

- לפי רוב הרשויות היהודיות, את זקוקה בכל זאת לגירושין יהודיים (גט).
- התייעצי עם רב.

רשימת מונחים

תצהיר	הצהרת עובדות רשמית בשבועה
עלייה	הגירה לישראל
בית דין (ברבים: בתי דין)	בית משפט רבני
דיין (ברבים: דינים)	שופט
חוצה משפחתי	הסכם משפטי בין לבין בן זוגך אשר קובע תנאים מסוימים לקשר שלכם או את הזכויות והאחריות שלך ושל בן זוגך במקרה שהקשר ביניכם מסתיים.
בורר לענייני חוק המשפחה	אדם אשר הוכשר לשמוע את שני הצדדים של הבעיה ולשפוט.
גט	גירושין יהודיים
כתובה	חוצה נישואין יהודי המוכן על פי ההלכה היהודית
ממזר (ברבים: ממזרים)	ילד שנולד מניאוף או גילוי עריות
בית הנישואין	מקום מגוריו העיקרי של הזוג במשך הזמן שבו חיו יחד
פיטור	מסמך שחרור להינשא מחדש
צו הרחקה	צו של בית משפט המורה כי לאדם אחד אסור לקיים מגע או קשר עם אדם אחר
ס'רוב	מסמך הקובע כי אדם אינו מוכן לקבל את ההחלטה, את הסמכות של בית הדין הרבני

מה יקרה אם אני משיגה גירושין יהודיים (גט)?

- אם יש לך רק גירושין אזרחיים, את עדיין נשואה לפי ההלכה היהודית.
- מאחר שההלכה היהודית רואה אותך כנשואה, כל מערכת יחסים חדשה נחשבת כניאוף.
- זה ישפיע על ילדיך העתידיים
לפי ההלכה היהודית, כל ילד שיהיה לך מגבר אחר שאינו בעלך הוא ממזר (ברבים: ממזרים), ילד שנולד מניאוף או גילוי עריות.
- ממזר אינו יכול להתחתן עם יהודים, מלבד עם ממזרים אחרים. מעמד זה נמשך לדורות העתידיים.
- אין תיקון למעמד זה.
- אם ילדיך הם ממזרים יהיה צורך להביא לידיעתם את מעמדם.

אינני דתית עד כדי כך. מדוע לטרוח בהשגת גירושין יהודיים (גט)?

- על מנת שילדיך העתידיים וצאצאיהם לא יהיו ממזרים ויוכלו להינשא למי שירצו.
- אם יש לך רק גירושין אזרחיים, רוב הקהילות היהודיות ומדינת ישראל יחשבו אותך לאישה נשואה עדיין על פי ההלכה היהודית.

אם יש לי גירושין יהודיים (גט), האם עדיין אני צריכה גירושין אזרחיים?

- כן, על-פי החוק הקנדי, לכל זוג מתגרש דרושים גירושין אזרחיים.
- אם התגרשת בישראל או בכל מדינה אחרת שבה הגירושין הם אך ורק עניין דתי, אזי הגט שלך יהיה בר-תוקף. התייעצי בעורך דין לענייני משפחה.

- הטופס המקורי של הגט נשמר אצל בית הדין.
- כתב פייטור, מסמך שחרור המתיר נישואין מחדש, יימסר לך בסיום הטקס (לפעמים הפייטור נשלח בדואר תוך שבועיים).

כמה זה עולה ומי משלם?

- גט עולה \$500 באונטריו (2008). תשלום זה מכסה את השירותים של הרבנים, שני עדים ורשם וכן את העבודה הפקידותית כדי לוודא כי המסמכים מוכנים ומגיעים בזמן.
- באופן מסורתי, הגברים שילמו את עלויות הגט. אולם, לאחרונה, מקצת הזוגות החלו לחלוק בהוצאה זו.
- אם בעלך אינו רוצה לשלם אך מוכן לתת לך גט, ייתכן שתצרי לשלם את כל התעריף בעצמך.
- אם אין לך די כסף עליך לבקש את עזרתם של:
 - בני משפחה
 - רב בית הכנסת
 - הסוכנות היהודית לשירותים חברתיים, אם את לקוחה (לענייני כספים ו/או הדרכה)
 - האגודה היהודית המקומית להלוואות ללא ריבית
 - הוועדה המקומית של 'הקואליציה של נשים יהודיות למען הגט'

מה אם אינני יכולה להיות באותו בניין שבו גר בן זוגי?

- אם את ובעלך אינכם יכולים להיות באותו חדר (כגון, במקרים של התעללות ו/או כאשר יש צו הרחקה) אפשר שימונה סוכן עבור אחד מכם או שניכם.
- אם בעלך נמצא מחוץ לעיר, יש למנות סוכן לצורך לקיחה ומסירה של הגט לידיך.
- שירות זה כרוך בתשלום נוסף.

מה עלי לעשות כדי להשיג גירושין יהודיים (גט) באונטריו?

- פני אל בית הדין הרבני.
- הם ינחו אותך לגבי התהליך.
- ייתכן שתצטרכי להיפגש עם הרב לפני שתמשיכי בהליכי הגט.

מי יהיה נוכח בחדר?

- אחד עד שלושה רבנים שהם ד"נים (שופטים).
- שני עדים זכרים.
- רשם.
- בן זוגך.
- את.
- טוב תעשי אם תבקשי מקרוב משפחה או ידיד להתלוות אלייך.

מה אני צריכה להביא?

- תעודת זהות נושאת צילום
- את הכתובה, חוזה הנישואין (הכיני העתקים מצולמים עבור הארכיונים שלך לפני מסירת המקור).
- אם אין לך כתובה, הודיעי לרב של בית הדין.
- רשימת השמות והכינויים, באנגלית ובעברית, של אביך, אמך, הסבים והסבתות שלך.
- דעי את שמך העברי.
- כל תיעוד לגבי נישואין וגירושין קודמים, המרות דת, אימוצים הנוגעים לך עצמך, להוריך, לסבים ולסבתות שלך.

כמה זמן זה ימשך ומה יקרה?

- בערך שעתיים וחצי.
- התהליך הוא טכני מאוד.
- בסיומו של הליך בית הדין נחתך הגט כדי לסמל את קץ הנישואין.

מומלץ להשיג גט לפני שהגירושין האזרחיים מקבלים תוקף סופי.

- להשגת גירושין אזרחיים התייעצי עם עורך דין הבקי בחוק המשפחה.
- לעזרה במציאת עורך דין בקי בחוק המשפחה, ראי רשימת המקורות בעמוד האחרון.

מה עלי להשיג קודם, האם את הגירושין היהודיים (גט) או את הגירושין האזרחיים?

- הטוב ביותר הוא להשיג קודם כל את הגירושין היהודיים (גט).
- התייעצי עם עורך דין הבקי בחוק המשפחה ועם רב לגבי המקרה המיוחד שלך.

היכן אני משיגה גירושין יהודיים (גט)?

- התקשרי אל הרב המקומי שלך, אם יש לך רב כזה.
- התקשרי לבית דין רבני.
- כדי למצוא בית דין ראי רשימת המקורות בעמוד האחרון.

מהם מקצת ההבדלים בין חוק הגירושין הקנדי לבין חוק הגירושין היהודי?

- על-פי המשפט האזרחי יש תקופת המתנה של שנה אחת לגירושין.
- עם זאת, אם מי מבני הזוג ביצע ניאוף או אכזריות, בית המשפט האזרחי רשאי להעניק גירושין אזרחיים ללא דיחוי.
- על-פי ההלכה היהודית אין כל תקופת המתנה לגט.

שוחחי עם עורך דין לפני שתקבלי החלטה כלשהי לעזוב את הבית.

נשים יהודיות
צריכות הן גירושין
אזרחיים והן גירושין
יהודיים (גט).

- על-פי המשפט האזרחי, בני זוג יכולים לגור תחת קורת גג אחת ולמרות זאת להיחשב כפרודים מבחינה משפטית.
- על-פי ההלכה היהודית, גירושין יהודיים (גט) לא יבואו לדיון אם בני הזוג גרים תחת קורת גג אחת בעת הגשת הבקשה לדיון בבית הדין הרבני.

מי עוסק במשמורת,
תמיכה וחלוקת רכוש?

- רק בתי המשפט של אונטריו ו/או בוררים לפי חוק המשפחה רשאים לתת פסקי דין מחייבים משפטית בענייני חוק המשפחה.
- אל תפני לבוררות עם מי שהיה אלים או פוגע, או ניסה להפחיד אותך או לאיים עלייך, או עם מי שכוחו רב משלך.
- את ובעלך יכולים להגיע להסכמה ליישב את הבעיות ביניכם כאשר הקשר ביניכם מסתיים. לפני שאת חותמת על הסכם כלשהו, ודאי כי יש ברשותך מידע שלם ומדויק על מצבו הכספי של בעלך. כמו כן, על כל אחד מכם לשוחח עם עורך דין משלו.
- פסיקות של בתי דין יהודיים בנושאי משמורת, נגישות, תמיכה בילדים ובבן/בת הזוג וענייני רכוש אינן מוכרות מבחינה משפטית על פי המשפט האזרחי. החוק של אונטריו מתיר לבית הדין להנפיק גט.
- למידע נוסף ראי חוברות המידע של FLEW או בקרי באתר: www.onefamilylaw.ca

מה לגבי נסיעות עם ילדי?

- כל הורה זקוק לצו משמורת ולמכתב נוטריוני של הסכמה לנסיעה מן ההורה השני כדי לנסוע אל מחוץ לקנדה.
- אפשר לנסוע בתוך תחומי קנדה ללא מכתב כזה.
- לכל ילד חייב להיות דרכון נפרד.
- אם אבי ילדך מסרב לחתום על בקשה לדרכון, דברי עם עורך הדין שלך.
- עורך הדין שלך יכול לבקש מבית המשפט לתת לך היתר לנסוע עם ילדך.

מה קורה אם בעלי לוקח את ילדי
אל מחוץ לקנדה ומסרב לחזור?

- החוק העיקרי העשוי לסייע לך להחזיר את ילדך הוא אמנת האג לגבי היבטים אזרחיים של חטיפה בינלאומית של ילד.
- אמנת האג היא ברית בינלאומית שנחתמה על ידי 75 מדינות, כולל קנדה. המדינות שחתמו על הברית מסכימות כי יפעלו יחד כדי למצוא ולהחזיר ילדים אשר הועברו באופן בלתי חוקי ממדינה אחת למדינה אחרת.
- אם זהו מצבך, התקשרי לעורך דין בהקדם האפשרי.
- קל יותר לאכוף אם יש צו בר תוקף למשמורת ולנגישות.
- אם אין לך כסף או שאמצעיך הכספיים מוגבלים, ייתכן שאת זכאית לסיוע משפטי.
- אם ילדייך נלקחים למדינה אשר לא חתמה על אמנת האג, לעתים קרובות קשה יותר לגרום להחזרתם.
- למידע נוסף, ראי את החוברת של FLEW בנושא: "משמורת ילד ונגישות".

- ספק אם הכתובה תיאכף כחוצה משפחתי על ידי בתי המשפט באונטריו.
- אף על פי שהכתובה אינה מסמך משפטי מחייב בגירושין אזרחיים, היא דרושה לצורך הליכי הגט.

האם הסכמי נישואין או חוזי נישואין זרים מחייבים מבחינה משפטית באונטריו?

- על פי חוק המשפחה הקנדי, תנאים בהסכם נישואין זר או חוצה בעניין משמורת או נגישות אינם בהכרח מחייבים מבחינה משפטית. לבית המשפט יש תמיד סמכות לשנות תנאים אלה אם הוא חש כי אין הם מבטיחים את טובת הילדים.
- תנאים אחרים כגון רכוש או תמיכה בבן/ת הזוג עשויים להיות מחייבים.
- עליך להתייעץ עם עורך דין לגבי כל החלקים של כל הסכם זר.

בעלי הוא אזרח ישראלי או שהוא עולה לישראל ולא נתן לי גט. מה עלי לעשות?

- ספרי לרב אשר עוזר לך להשיג גט.
- הרב יכול לפתוח תיק בבית דין רבני בישראל.
- קיימים חוקים ישראליים היכולים לסייע לך, לדוגמה, על ידי לקיחת הדרכון או רישיון הנהיגה שלו.

בעלי אינו אזרח ישראלי ואינו עולה לישראל האם החוק הישראלי יכול לסייע לי?

• לא.

מה אם בעלי מסרב לתת לי את הגירושין היהודיים (גט)?

- בקשי מהרב שלך, אם יש לך רב, לשוחח על העניין עם בעלך.
- דברי עם משפחתו של בעלך כדי שיסייעו לשכנע את בעלך.
- בקשי מחברים היכולים להשפיע על בעלך, לדבר אתו.
- אם כל אלה אינם מועילים, התייעצי עם רב בבית הדין הרבני.
- בית הדין יכול לזמן את בעלך להופיע בפניו
 - אם הוא מסרב להופיע שלוש פעמים או מסרב לציית להחלטת בית הדין, רשאי בית הדין להוציא סירוב המודיע לקהילה היהודית של בעלך על סירובו.
 - שום מועדון, מוסד, או ארגון לא ייתן לו כבוד משרה או חברות
 - אנשים חייבים להפסיק לעשות אתו עסקים
 - אסור להזמין אותו לאירועים חברתיים
- לבתי כנסת ולארגונים יהודיים רבים יש כבר תקנות המחייבות אותם לכבד סירוב.
- מיד עם מתן הגט על ידי בעלך וקבלתו על ידך, המניעות שהוטלו על בעלך מוסרות.

כיצד יכול החוק הקנדי והחוק של אונטריו לעזור לי אם לא קיבלתי את הגירושין היהודיים (הגט) שלי?

• קיימים חוקים אזרחיים היכולים לעזור לך להשיג גט. חשוב להתייעץ עם עורך דין בקי בחוק המשפחה ועם מומחה רבני.

מהם החוקים הקנדיים העשויים לסייע במקרה שלי?

- אף על פי שחוק המשפחה הקנדי אינו יכול להעניק לך גט, הוא יכול להציע עזרה מסוימת. לדוגמה, החוק הקנדי אומר כי בעלך אינו רשאי להשתמש בסירוב לתת לך גט ככלי מיקוח.
- החוק אומר גם כי אם בעלך מסרב לשתף פעולה איתך בחתירה לגט, בית המשפט יכול רשאי לסרב לטפל בפנייתו לפי חוק המשפחה או יכול להחליט כי בעלך אינו להגן על עצמו בהליכים של בית הדין לענייני משפחה.

דוגמה: בעלה של רחל, הארי, מסרב לתת לה גט. רחל הגישה תביעה לתמיכה בבת זוג בסכום של \$1,000 בחודש. הארי, בתגובה, אומר כי עליו לשלם רק \$500. בית המשפט יכול לסרב לקבל את תשובתו של הארי או להרשות לו להשתתף בשימוע בנושא התמיכה כיוון שהוא מציב מחסום בפני רחל להינשא מחדש בנישואין דתיים. אם תביעתה סבירה, יכול בית המשפט למחוק את טענותיו של הארי ולהטות אוזן רק לטענותיה של רחל.

מה עלי לעשות כדי לגרום לחוקים אלה לפעול לטובתי?

- התקשרי לבית הדין ואמרי כי את מוכנה להסכים לגט ללא כל תנאים.
- כתבי מכתב רשום לבעלך המודיע לו מה עשית ובקשי כי הוא יעשה את אותו הדבר.
- אם בעלך לא יעשה זאת, דברי עם עורך הדין שלך על הצעדים הבאים כגון מילוי תצהיר לבית המשפט.

יש לי הסכם פירוד או גירושין אזרחיים אשר בו בעלי הבטיח לתת לי גירושין יהודיים (גט) אך הוא לא עשה זאת. האם אני יכולה לתבוע אותו לשלם דמי פיצויים?

- כפי שצוין לעיל, חוק המשפחה הקנדי אינו יכול לכפות על בעלך לתת לך גט, אם כי הוא יכול לסייע לך.
- את יכולה גם להשתמש בהוראות אלה אם את חוזרת לבית המשפט כדי לשנות הוראה קודמת.
- לאחרונה, בית המשפט העליון של קנדה העניק לאישה מקוויבק דמי פיצויים כאשר בעלה לשעבר לא נתן לה גט לאחר שהבטיח לעשות זאת בהסכם הגירושין שלהם.
- בית המשפט הבהיר כי אין ביכולתו לכפות על בעלה לתת לה גט, עם זאת הוא חייב אותו לתת לה כסף כדי לפצות אותה על שלא כיבד את ההסכם.
- לא ברור אם החלטה זו של בית המשפט העליון ניתנת לשימוש בבית משפט באונטריו.
- במצבים אלה חשוב להתייעץ גם עם עורך דין וגם עם רב.

האם כתובה (חוזה נישואין יהודי) נחשבת כמסמך משפטי באונטריו?

- הכתובה קובעת את ההתחייבויות, כולל התחייבויות כספיות, של הבעל כלפי אשתו במקרה של גירושין או במקרה של מותו.